

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre . . . 50 "

Feloldó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A király mentő keze.

„Legfelsőbb kívánságra.”

A Polónyi ügy.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 24.

Polónyi Géza igazságügyminiszter dolga foglalkoztatja az egész országot, A felkavart botrány — noha Polónyi időleges maradása ma már kétségtelen, még mindig nem csendesült. Az ügy érdekesebb részleteiről a következő táviratok számolnak be.

Az igazságügyminiszter lemondása már befejezett dolog volt tegnap és a délután összeülő minisztertanácson a lemondó levelet már elő akarta terjeszteni a miniszterelnök, mikor hirtelen szenzációs fordulat történt. Erre vonatkozólag Bécsből, föltétlenül autentikus forrásból a következő értesítést kapjuk:

Bécs, jan. 24. *Ő Felsőge teljesen tájékozva volt a Polónyi-ügy*

minden fázisáról. A benső érdeklődés, melyet az igazságügyminiszter dolgai iránt tanúsított, tegnap délután fel 4 órakor abban a telefonizet-váltásban csucsosodott ki, mely a kabinet iroda és Wekerle Sándor miniszterelnök közt folyt és szóról-szóra így hangzott:

— Auf allerhöchsten Wunsch seiner Majestät: Justicminister Polónyi soll bleiben. (Ő Felsőge legmagasabb kívánságára, Polónyi igazságügyminiszter maradjon meg állásában.)

Azután hosszabb telefon-beszélgetés folyt a miniszterelnök és az udvar között.

Ki volt az, aki Polónyi érdekében ilyen hathatósan közben járt: nem lehet tudni. Tény, hogy a már kész lemondást az utolsó percben felülről fújták le.

Mit jelent a fordulat?

Természetesen, azon rágódik mindenki, hogy kisüsse, mit is jelent tulajdonképpen a Polónyi-ügyben beállott fordulat. Azt-s, hogy Polónyi valóban meg-

marad igazságügyminiszternek? Vagy azt, hogy csak moratoriumot kapott?

Hiszen Andrassy oly kategorikusan kijelentette, hogy Polónyival egy kabinetben nem marad meg! . . . Mi történt hát?

A Ház folyosóján ma délelőtt szorgalmasan keresték a rejtély nyitját és végül megtalálni vélték a következő föltetésben.

— Polónyi Géza igazságügyminiszter módot keresett és talált a tisztességes elvonulásra. Minisztertársai pedig szívesen adtak alkalmat arra, hogy aranyhídon távozzon állásából. Nem hagyhaták cserben őt, amikor ellenfelei a legádázabban támadnak ellene, de bizonyosra veszik, hogy Polónyi rövidesen, legfőlebb egy-két hónap múlva lemond állásáról azon a címen, hogy nem akar befolyást gyakorolni akár a bírakra, akár az esküdtökre. Polónyi barátai azt hirdetik, hogy elégtételt fog szerezni támadóival szemközt és Polónyi marad mindaddig, amíg Kossuth Ferenc, akit a párt minden tagja rendíthetetlenül szeret és becsül, támogatni és tartani fogja. Mindenesetre bizonyos pedig, mondják Polónyi hívei, hogy Polónyi ma nagy győzelmet aratott ellenségein és föltétlenül Polónyi kerekedett felül, amire azok, akik kezdetől fogva az

A tolvaj.

— A mai premier. —

A debreczeni színháznak ma nagy eseménye lesz. Henri Bernstein szenzációs színműve. A tolvaj kerül színre. Az érdekes izgató darab meséje a következő:

Lagarde Raymond a második feleségével, aki szép és fiatal asszony, él kastélyában. Ott él első házasságbeli fia, — Fernand is, aki alig 20 éves. Vendégül érkeznek oda Voysinék: Richárd és a felesége, akit egy évvel ezelőtt vett el és a ki őt bolondulásig szereti. Voysin sokkal szerényebb sorsu, mint a dúsgazdag Lagarde, de azért a felesége, Marie Louise — ismerősei Marise néven becézgetik — éppen olyan fényesen és díszesen öltözik, mint Isabelle, a Raymond felesége. Oh, az asszonyok oly ügyesek az ilyenekben és egészen kicsi szabóktól is tudnak olyan toaletteket csiníttatni, aminőket csak a legelső szalonok tudnak kiállítani, aztán meg olyan nagyszerű alkalmi vételeket tudnak kiszimatolni, hogy kevés pénzből is tudnak úgy járni, mint a milliomosok. De akárhogy is szereti Marie Louise az ő Richárdját, azért nem utasítja vissza tulságosan erélyesen a kis Fernandot, aki titokban szereti és szerelmes leveleket csempész be hozzá.

A háznál még egy vendég tartózkodik, aki azonban némileg rejtélyes. Eleinte azt hiszik, hogy Zambaultnak hívják, de aztán Lagarde felvilágosítja vendégeit, hogy ez csak álnév. A titokzatos ember detektív, akit azért hivatott a házigazda, hogy nyomozza ki, kiesoda az a gazember, aki a szekrényeket megdézsmálja és már több ezer frankot lopott. A detektív eljár és ki is süti, hogy a tolvaj nem lehet más, mint Fernand, aki egy idő óta oly nagyon gyanusan viselkedik. Egy kis vallatás után Fernand csakugyan be is vall mindent. Persze azonnal vege a kedélyes együttélésnek. Richárd megdöbbenve vonul vissza a feleségével és Raymond elzárkózik fájdalommal.

Richard magában maradva feleségével, nem tud egyébről beszélni, csak a rettenetes felfedezésről. Dehát oly könnyen lehet ennél a háznál lopni? Igaz e az, amit a detektív mond, hogy minden szekrény oly könnyen nyílik? Megpróbálja az asszony szekrényén és egy késpenge egyszerű nyomására a zár felpattan. És tézi a meglepetést, hogy Richárd hat ezres jegyet talál ott az asszony holmija közt. Csakhamar kiderül a való: az asszony volt a házi tolvaj. A szállítók, hiteltelők szorongatták, nem bírt tovább elmentálni és lopott. Így akarta tovább lép-

lezni a sok hazudozást. Hiszen a kis szabónő, az alkalmi vételek mind hazugságok voltak. Igenis módfelett költött Marie Louise, akinek nincs más mentsége, mint az, hogy végtelenül szereti az urát és mindenképpen tetszeni akar neki, nem akart homályban maradni a többi fényesen öltöző hölgygyel szemben. Richard meg van törve, de már-már meg akarja bocsátani a lopást, amikor arra eszmél, hogy hiszen Fernand magára vállalta a lopást. Most jut eszébe, hogy Marie Louise egy pereig beszélt is a fiatal emberrel, az asszony bírta rá az ifjút, és semmi kétség, hogy csak szerelmes ember vállalkozik ily áldozatra; semmi kétség, hogy Fernand a Marie Louise kedvese.

Az asszonynak végre sikerül megbizonyítania, hogy ez a gyanu alaptalan, Lagarde előtt, aki már száműzni akarta fiát, bevall mindent és így megmenti a Lagarde-család boldogságát. Együttal megmenti a maga új családi boldogságát is, amennyiben férjével kivándorol Braziliába, hogy ott új életet kezdjen.

A mai premieren játszanak: Békés Gyula, Ternyei Lajos, Szakács Andor, Berczy Ernő, Hahnel Aranka és Almási Lóla.

Sirolin

Ennél az ötvögyet és a testődyt, megszűnteti a köhögést, vándókat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

cillen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ár 5vegenkint 4.— korona.

ügynek bíróság elé való terelését követelték, ezt mondták: „Ezt Polónyi előbb és azonnal megtehetné volna! Mindig az egyenes utat kell követni.“

Bojkott Lengyel Zoltán ellen.

A függetlenségi párt egy törpe frakciója roppant hevesen agítál Lengyel Zoltán ellen, mert Polónyi oly kényes helyzetbe szorította.

Tegnap este nagy izgatottan feljött a függetlenségi körbe Polónyi Dezső, az igazságügyminiszter fia.

Az előszobában egyenesen gróf Zichy Vladimírhez lépett, aki éppen távozóban volt.

— Kérlek egy-két bizalmas szóra! — mondta látható izgatottsággal.

Zichy Vladimír azonnal eleget tett a felszólításnak és bevezette a fiatal Polónyit egy üres kártyaszobába, ahonnan pár pillanattal utóbb átmentek a társalgóba.

Ott aztán Polónyi Dezső hangosan elmondta, hogy bizalmas természetű értekezletre kéri azokat az urakat, kik a dolog iránt érdeklődni akarnak. Hogy milyen ügy az, azt azonban nem közölte.

A felszólításra gróf Zichy Vladimír kivül Holló Lajos, Laehne Hugó, Kállay Tamás, Zsinszky István és Endrey Gyula követték Polónyi Dezsőt az emeleten lévő külön szobák egyikébe, ahol az értekezletet megtartották.

Pont kilenc órakor ért véget ez a rövid értekezlet, amelynek tárgyáról a résztvevők sem adtak semminemű felvilágosítást; csak Kállay Tamás jelentett ki annyit, hogy egy, a Polónyi ügygel össze nem függő becsületügyről volt szó.

Mint más helyről értesülünk, ezen az értekezleten Lengyel Zoltán bojkottálásáról volt szó. Polónyi Dezső ugyanis azt indítványozta:

— Mondja ki az értekezlet, hogy Lengyelt nem tekintik képviselőnek és vele minden érintkezést megszakít.

A jelenlevők nem fogadták el ezt az indítványt.

Wekerle a trónörökösnél.

Rakovszky István képviselőházi elnök tegnap kijelentette a képviselőház folyosóján, hogy mindjárt a Polónyi-affér elején mondta, hogy Polónyinak le kell moodania, mert másképp ez az ügy miniszterválságot, sőt koalíció-válságot okozhat. Ugyanígy gondolkozott Zichy Aladár gróf miniszter is, aki két napig időzött Budapesten. Zichy grófot a király valószínűleg már ma kihallgatáson fogadja, hogy jelentést tegyen az afférről. Wekerle miniszterelnök pénteken utazik Bécsbe, hogy a királynak a helyzetről jelentést tegyen. Együttal Ferencz Ferdinánd trónörökös is meglátogatja a miniszterelnök. Bizonyos, hogy Wekerle a trónörökösnek is jelentést tesz a Polónyi-afférről, amely a bécsi körökben nagy feltűnést keltett.

A magyar válság Bécsben.

Bécs, jan. 21. Ő felsége ma délután Zichy Aladár gróf a latere minisztert külön kihallgatáson fogja fogadni.

Bécs, jan. 21. Wekerle Sándor magyar miniszterelnököt okvetlen Bécsbe várják, akitől ő felsége sürgős és fontos előterjesztéseket vár.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 24.

A képviselőház kifogyott a tárgyakból. Minden letárgyalódott néhány nap alatt a viharos, válságos időben.

A mai ülés nem volt kevésbé érdekes sem, mert csupa jelentéseket terjesztettek elő az előadók.

Néhány képviselő mentelmi jogainak felfüggesztéséről is határoztak.

Részletes tudósításunk a következő:

Napirend előtt.

Elnök: Justh Gyula.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése, az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után

Elnök: Bemutatja Székesfejérvár újonnan választott képviselőjének, Saára Gyulának megbízó levelét.

Babó Mihály: Az V. bíráló bizottság elnöke bejelenti, hogy a bizottság Bredecan Corjolán németbogsáni mandátumát megsemmisítette. (Élénk helyeslés.)

Elnök: Felhatalmazást kér, hogy a németbogsáni kerületben az új választás kiírása végett a szükséges intézkedéseket megtehesse. (Helyeslés.)

Gotthard Sándor és

Bernáth István a közgazdasági bizottság nevében tesznek jelentéseket a Háznak.

Igazságügyi jelentés.

A Ház a jelentéseket tudomásul veszi.

Markhot Aladár az igazságügyi bizottság előadója tesz jelentést konzulatusi ügyekben.

A Ház a jelentéseket tudomásul veszi.

Bakonyi Samu - A véderő bizottság előadója előterjeszti a bizottság jelentését Jordán Ferenc ismert kérvénye tárgyában. A bizottság javasolja, hogy a kérvény adassék ki a honvédelmi minisztériumnak. (Helyeslés.)

A Ház ilyen értelemben határoz.

Mentelmi ügyek.

Elnök: Következnek a mentelmi ügyek.

Baloghy Ernő előadó: Petrovics István mentelmi ügyében indítványozza, hogy mentelmi joga függesztessék fel.

Wlad Aurél. Tiltakozik az előadó indítványa ellen. A bíróság igazságtalanul ítélte Petrovicsesal jogtalanság törént. (Zaj.)

Elnök. A képviselő ur megsértette a független bíróságot, a miért is rendret utasítom s ha ilyen modorban folytatja, megvonom a szót. (Élénk tetszés.)

Wlad Aurél: Nem a bíróságot vádolja, csupán az ügyészt. Nem fogadja el a mentelmi bizottság jelentését. (Derülttség.)

Felkiáltások: Ne mondja! A Ház a mentelmi bizottság jelentését elfogadja.

Lovászi Márton mentelmi jogát a Ház felfüggeszti.

Lázár Zoárd: Szentiványi Gábor mentelmi ügyében indítványozza, hogy mentelmi joga — miután zaklatás látszik fennforogni, fel ne függesztessék.

Kálosy József. Különvéleményt jelent be, mely szerint a Ház a bizottság jelentését el nem fogadja, hanem újabb jelentéstétel végett az ügyet a bizottsághoz visszaküldi. (Helyeslés.)

Wlad Aurél: Hozzájárul Kálosy in-

ditványához, mert a fősztolgabíró vagy rendőrkapitány nincs jogosítva arra, hogy a mentelmi jog felfüggesztését kérje. — (Ugy van.)

Bozóky Arpád. Elfogadja a bizottság jelentését.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A mentelmi bizottságnak nincs jogában fontos közigazgatási kérdésekben dönteni. Csak az a kérdés, hogy valamely eljárás megindítása jogosult-e, vagy pedig zaklatás. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítatik a bizottság, hogy az ügyet újból tárgyalja le. (Zajos helyeslés.)

Kálosy József: Vissza vonja külön véleményét.

A képviselőház hozzájárul a miniszterelnök határozati javaslatához.

Kálosy József előadásában a Ház Hodzsa Milán mentelmi jogát felfüggeszti. Hédervary Lehel ügyében, miután a bizottság zaklatást lát fenn forogni, indítványozza, hogy mentelmi jog fel ne függesztessék.

A néppárt véd.

Somogyi Aladár mentelmi jogát felfüggesztik.

Kálosy József: Bresztyenszky Kálmán mentelmi ügyében a bizottság indítványozza, hogy mentelmi joga felfüggesztessék.

Zboray Miklós: Külön véleményét jelent be, mely szerint Bresztyenszky Kálmán mentelmi joga fel nem függesztetik. Nagy mértékű zaklatás forog itt fenn, oly nagy mértékű, hogy a mentelmi jog felfüggesztését indokolás nélkül meg kell tagadni. (Zajos helyeslés.)

Csernoch János: Hozzájárul Zboray külön véleményéhez, mert ő tudja mit jelent az választási küzdelemben venni részt a szabadelvű regine alatt. Elmondja az ő saját választásainak történetét, mikor Lánzy Leo volt az ellenjelöltje. Oriási mértékű zaklatás forog fenn a jelen esetben s ezért a Bresztyenszky Kálmán mentelmi jogát felfüggeszteni nem szabad. (Zajos helyeslés.)

Bozóky Arpád: A Bresztyenszky ellen ítélet, a melynek végrehajtása végett ki kéri, a darabant korszak alatt hozatott s ezért szavaz a mellett, hogy a mentelmi joga fel ne függesztessék.

Elnök a vitát bezárja, az előadót illeti a szó. (Felkiáltások: Eláll! Eláll! Halljuk! Halljuk! Nagy zaj.)

Kálosy József előadó: Elfogadásra ajánlja a mentelmi bizottság javaslatát.

A Ház Zboray indítványát fogadta el.

Ezután szünet következett.

Felsőbb ipari szakiskola Debreczenben.

Újabb lépések az intézetért.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

Ismeretes, hogy Debreczen városának régi óhaja a felsőbb ipari szakiskola elnyerése. Számos tanácskozás folyt már e kérdésben s a minisztérium kilátásba is helyezte az intézet idehelyezését bizonyos feltételek mellett.

Annak idején a miniszter telket kért a várostól. Ezenfelül 400 ezer korona megszavazását és 10 ezer korona állandó évi segélyt. Majd Vigh Albert szakoktatási felügyelő Debreczenbe jött s a városnál tartott anketén Kovács József polgármester kijelentette,

hogy igen valószínűleg törvényhatóság bele megy s meg is segítse a várost. A szakiskola rövid idő múlva lami, mert Kovács Budapesten való deklódott az ügy értesülést nyert közeljövőben új debreczeni sz.

A tanács meg a kérdéssel s meg főszámvevőt, h záros határidő a ipariskolának a alapból volna f.

Egyben a debreczeni kere rát is, kérvén a latkozatot arra szeggel támogat

Toloncutó

Megfagyó

— Saját

Nem mind nyiregyházi tud amely néhány n hõng, áldozatul vargó életét.

Megfagyott toloncutókat illet azért érdekes fõ vet arra, hogy közigazgatnak a

Gresák Dá évenkint nagyon a hatóságokkal. kereste az ér fûtött szobára é zakban.

A minap elfogták. A fõ gyei Nádfõ köz illetégségi helye vargó utra kelt megvizsgálta és beteg.

Ezért utaz Budaházy Ká vigye Nyiregy házba.

A suppol tént, mert még sok helyütt m Nyiregyh nokhoz vitte volt fázva. A adott neki s a egy kendõt es

A kórház ban nem vette gyíthatlannak Nagyon Gresák, hogy Még a rendõr nyakáról.

hogy igen valószínűnek tartja, hogy a törvényhatóság a kívánt feltételekbe bele megy s miután más iskolákat is segélyez a város, a 10 ezer koronát az ipariskolától se tagadja meg.

A szakiskola létesítéséből igen rövid idő múlva mégis csak lesz valami, mert Kovács József polgármester Budapesten való tartózkodása alatt érdeklődött az ügy állása felől s azt az értesülést nyerte, hogy a kormány a közeljövőben disponálni fog erről az új debreczeni szaktanintézetéről.

A tanács mai ülésén foglalkozott a kérdéssel s megbizta Roncsik Lajos főszámvevőt, hogy tegyen javaslatot záros határidő alatt, hogy vajjon az ipariskolának adandó segély melyik alaptól volna folyósítható.

Egyben a város megkereste a debreczeni kereskedelmi és iparkamarát is, kérve arra, hogy tegyen nyilatkozatot arra nézve, hogy mily öszszeggel támogatná az új intézetet.

Toloncuton a másvilágra.

Megfagyott az országuton.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

Nem mindennapos esetről ad hírt nyiregyházi tudósítónk. E szörnyű hideg, amely néhány nap óta országszerte dühöng, áldozatul kívánta egy öreg csavargó életét.

Megfagyott az országuton, miközben toloncutáltak illetőségi helyére. — Az eset azért érdekes főként, mert világosságot vet arra, hogy a jó vidéken miképpen közigazgatnak a szolgabírák.

Gresák Dániel 64 éves csavargónak évenként nagyon sokszor meggyült a baja a hatóságokkal. Tél idején azonban maga kereste az érintkezést, mert legalább fűtött szobára és kenyérre lett a fogházakban.

A minap Tokajban csava gott, ahol elfogták. A főszolgabíró a szabolesmegeyi Nádffő községbe toloncutlatta, a hol illetőségi helye volt. Mielőtt a vén csavargó utra kelt volna, a községi orvos megvizsgálta és úgy találta, hogy Gresák beteg.

Ezért utasította a csavargót kísérő Budaházy Károly nevű rendőrt, hogy vigye Nyiregyházára az Erzsébet kórházba.

A suppolás persze gyalogszerrel történt, mert még így toloncutolnak nagyon sok helyütt minálunk.

Nyiregyházán a rendőr Frits tanácsnokhoz vitte Gresákot, aki ugyancsak át volt fázva. A jó szívu tanácsnok teát adott neki s amikor a kórházba vitette, egy kendőt csavart a nyakára.

A kórházban a vén tekergőt azonban nem vették fel, mert az orvos gyógyíthatatlannak találta.

Nagyon is megörült ennek a hírnök Gresák, hogy a kezeléstől megszabadult. Még a rendőrt szerette volna lerázni a nyakáról.

Odaszolt a rendőrnek.

— Nézze komám, eressen el, majd talállok én helyet magamnak.

A kísérő nem sokat gondolkozott.

— Eredj a fenébe kiáltással utnak engedte a csavargót, akiről előbb a nagy kendőt levette.

A beteg ember elindult az uton. Tegnap reggelre már talált lakást — szent Péternél. Ott fagyott meg a dermesztő, hideg tében az országuton. — Próbálták életre kelteni, de már nem lehetett.

Igy toloncutták el a vén csavargót a másvilágra.

Az új gör. kath. templom.

Más tervek merültek fel.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

Debreczen város gör. kath. vallásu hívei tudvalevően új templomot akarnak építeni. Annak idején telket kértek a várostól, amely a kérelmet támogatta s a Szent-Anna utca 51—53 szám alatti telkeket jelölte meg a templom építés céljaira.

Már minden előkészület megtörtént arra nézve, hogy az új templom építéséhez hozzáfogjanak. Készen vannak a tervek, a költségvetés is elkészült, sőt arról is szó volt, hogy ez év tavaszán megkezdik az építkezést.

Történt azonban, hogy a gör. kath. egyház a város szépségzete érdekében arra gondolt, hogy a templom telkét más telkekkel cseréli el. Kérvényi adott be a napokban a város tanácsához s hivatkozva arra, hogy amennyiben a város a templom céljaira más telket tud adni, nincs kifogása az ellen, ha a város a Szent-Anna utcai telket másképpen értékesíti.

A város szépségzete tekintetéből alkalmasnak vélné, ha más területet jelöl ki. Kéri a tanácsot, hogy küldjön ki ez ügyben bizottságot, amely az egyház kiküldöttével a tárgyalásokat felvegye.

A tanács ma foglalkozott az egyház kérelmével s a tárgyalások megejtésére Kovács József polgármestert, Macoss György főügyészt, Acél Géza főmérnököt, Oláh Károly tanácsnokot és Roncsik Lajos főszámvevőt küldte ki.

Kétségtelen, hogy akad Debreczenben más alkalmas terület, mint a Szent-Anna-utcai terület, ahol igazán nem érvényesülhetne a szép és monumentális templom. Valamit mégis csak kell adnunk arra, hogy a jövőben való építkezések, helylyel-közel megközelítsék a város rendezés kérdését is. Ezért nagyon helyes, hogy a tanács az új tárgyalásokat felvegye az egyházzal.

A Ranunkel cég csődje.

Nyolcszáz ezer korona passziva.

A kereskedő világ szenzációja.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

A debreczeni piacnak nagy szenzációja van. Egy hatalmas nagy cég, amely néhány esztendővel ezelőtt uralta az egész tiszántúli vidéket, és amelynek szinte megrendíthetetlen tetsző hitele volt, óriási passzívával csödbe ment. A csőd nagyon sok budapesti

és bécsi gyárost, nem egy pénzintézetet érint nagyon kinosan és pedig azért, mert a rengeteg passzívával szemben alig van valami cselekvő vagy. A szenzációs csödről a következő tudósítás számol be.

A Ranunkel cég.

A Bika szálloda szomszédságában emelkedik a Ranunkel testvérek szép két emeletes palotája. A kapu felett hatalmas betűk hirdették, hogy ebben a házban van a cég nagy posztókereskedése. Az üzlet tényleg nagyszabású volt és élénk összeköttetést tartott fenn a fél Magyarországgal, sőt romániai kereskedőknek is szállított. Három vagy négy esztendővel ezelőtt ingott meg először az üzlet. Hogy miért — azt nem igen tudja senki. És a hogy beköszöntött az első rossz év, az üzleti balszerencse naponként meglátogatta a céget. A múlt esztendőben aztán a cég főnök Ranunkel Ede egyszerűen becsüztette a debreczeni üzletet, és egyezkedni akart a hitelezőkkel. Az egyezkedés lassan ment — de titokban.

Közben aztán gondolt merészet a cég, és felköltözött Budapestre. Itt a Váci-körút 15. szám alatt új üzletet nyitott, amely Ranunkel Ede név alatt kötött üzleteket. Ez a tény a hitelezők világos kiájtására volt, s természetesen tiltott dolog. Ranunkelék azonban ezzel nagyon keveset törődtek, s folytatták az üzletet.

A bécsi hitelezők védegylete azonban csakhamar tudomást szerzett a manipulációról, s megtette a kellő lépéseket. Értesítette a kötelékébe tartozó gyárosokat, hogy a cégnek ne hitelezzenek, aztán beadta a debreczeni királyi törvényszékhez a csőd elrendelését célzó kérelmét. Másfél hónapig tartó tárgyalások után a debreczeni királyi törvényszék elrendelte a cég ellen a csődöt.

A csőd.

A debreczeni királyi törvényszék a csőd elrendelése után tömeggondnokul dr. Hollender Dezsőt, helyettesül dr. Balogh Gézát nevezte ki. A passzívát eddig 800.000 koronában állapították meg, az aktiva ezzel szemben igen csekély. A törvényszék elrendelte a foglalást a cég Piac-utcai házára, a Váci-körút 15 szám alatti üzletre, s az összes található ingatlanokra.

Érdekes, hogy néhány évvel ezelőtt Ranunkel Ede sógora, Biedermann József ment csödbe, most pedig a Ranunkel céget érte utól a nemezis.

Szomorú viszontlátás.

Felismert hulla.

A fia látogatására jött Debreczenbe.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 24.

A vasuti szerencsétlenségek sorozatát Debreczenben egy öreg, törődött ember halála nyitotta meg, kit a vasuti nagyhid alatt a Miskolcz felől Debreczenbe érkező személyvonat gázolt agyon, új év reggelén.

A szerencsétlen ember személyazonosságát a rendőrség megállapítani nem tudta s így eltemették ismeretlenül.

Azonban a bűnügyi osztály intézkedésére lefotografálták a hullát s a fényképet közzétették az országos rendőrközlönyben, ezenkívül még országosan is

köröztette a rendőrség. A nyomozás eredményes lett.

Tegnap a hosszupályii községi előjáróság egy táviratot küldött a debreczeni rendőrséghez, melyben a hullát oda való illetőségének ismeri el. Közölte, hogy a szerencsétlen embert Kovács Boldizsárnak hívják, 69 éves, református, eseléd ember. Fia látogatására jött Debreczenbe, aki az itteni erőtakarmány gyárban van alkalmazva.

A rendőrség nyomban megidézte Kovács József erőtakarmánygyári alkalmazottat, aki a fénykép után tényleg fel is ismerte atyját.

Elérkezésvülve mondta el ezután a rendőrségen, hogy atyját várta új évre, de az nem érkezett meg. Nyugtalan volt, de mégis megnyugodott. Egyébként atyja borivó ember volt s azt hiszi, hogy részeg lehetett a szerencsétlenség pillanatában. Nem gondolja, hogy öngyilkosságot követett volna el, mert erre oka nem volt.

Kovács Józsefet ezután elbocsátották a rendőrségről, a ki megtörtén vett tudomást édes atyja szomorú kimúlásáról.

A Polónyi-ügy a Reichsráthban.

Egy kis rendreutasítás.

Mégis megtörtént.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, január 24.

Bécsből jelentik: A képviselőházi mai ülésén, melynek napirendjén a katonai adóról szóló törvényjavaslat volt, Hlanszky képviselő a Polónyi ügyről is nyilatkozott. Minden gyerek, ugymond, ismeri már az ügyet és a verebek is csirippelik már a háztetőről, hogy egy Schönberger nevű szegedi zsidó leány, ki férjhez ment egy kocsihoz, aki véletlenül báró volt, azaz kérkedik, hogy főhercegeknél járatos.

A képviselőház és az urakháza nem tud annyit Ausztriáról, mint az ugynevezett bárónő.

Ez igazán több a soknál s legfőbb ideje, hogy a képviselőház az ilyen dolgok ellen tegyen valamit.

Az elnök figyelmezteti a szóno-
kot, hogy a katonai adóról szóló törvényjavaslat van tárgyaláson.

Hlanszky. Nem járja, hogy ilyen teremteket használjanak fel kémekül s hogy oly lumpok, mint Polónyi, — ilyen eszközöket használhassanak és a Schönberger-féle kreaturákat fizessenek.

Az elnök: rendreutasítom önt!

Holanszky: Ugy is készen vagyok már.

Ezzel az ügy a Reichsráthban is elintéztést nyert.

Szinfonikus hangverseny a Bikában.

Debreczen, jan. 24.

A Bika szálloda dísztermében tegnap este válogatott közönség élvezte a nemes zeneművészet gyönyörűségét. Ott zajlott le ugyanis az a szinfonikus hangverseny, a melyről a főpróba után lapunk tegnapi

számában már írtunk. A közönség igazat adott tegnapi kritikánknak és elragadtatással élvezte a gyönyörű hangversenyt.

Kondár József ünnepi nyitányát mely csendben hallgatta meg a közönség. Mikor aztán az utolsó akkord is elhangzott, felugrott a taps, a mely lelkesen ünnepelte a szerzőt, a kinek ez volt első diadala, de a ki bizonyára még sok nagy diadalmas estének lesz részese.

Hasonló sikere volt Haydn mesteri Es dur szinfonijának. A közönség lélekzetét vissza fojtva hallgatta a fenséges zeneművet s valóságos extázissal tapsolta meg Kijutott az elismerés a dirigensnek Füredi Józsefnek, a ki mint már a főpróbán jeleztük, mesés finomsággal és izléssel dolgozta ki a négy tételből álló nehéz szinfoniat.

Legjobban megragadta a lelkeket a borongos, álmodozó Schuman H. mol szinfonijája, a melynek lágysága, olvadékonysága elandalította a lelkeket. Zajos volt itt is az elismerés, a melyből a legnagyobb részt Fekete Oszkár kérheti ki magának finom, izléses dirigálásáért.

A hangverseny keretében a szintársulat tagjai működtek. Zilahyné Singhoffer Vilma édesen csengő hangja ezuttal is mesésen érvényesült. Gyönyörűen énekelte Főhi Frida s részolgált a zajos elismerésre a többi szereplő is.

A hangversenyt táncmulatság fejezte be.

SZINHAZ.

Péntek A tolvaj, színmű, ujdonság B.

Szombat A tolvaj, színmű. C.

Vasárnap délután Gésák, operette.

Vasárnap este A tolvaj, színmű Kisbérlet.

A velencei kalmár. Szakács Andor nemes és művészi ambíciója szinte nem ismer határt. Shakespeare legsúlyosabb, legösszetettebb jellemeit szedi rendre és arat bennök föltétlen diadalt. Hamletje és Lear királya után bizonyos aggodással néztünk Shylock-ja elé; ez a jellem, komor, robusztus voltában, mintha nem Szakács Andorra, a finom elemzőre volna szabva. Azonban Szakács fényesen hazudtolta meg aggodalmunkat. Mert ahol gátjazzakadt szenvedélyt ömleszt szinte zuhogó szavaiba: ott föltétlen ura magának, a színpadnak, a közönségnek. Azt a kettős, örökösen egymásba csapkodó indulatot, mely leánya elszökésekor és Antonio hajójának elsüllyedtekor rohanja meg: a démoni szenvedélynek igazán viharos, hatalmával testesítette meg. A tanácsközi jelenetben különösen a csapások rázudulása alatt való összerokadását, végmegsemmisülését festette meg a borzalmasnak és szánalmasnak ritka, harmonikus vonásaival. Alakja is olyan volt, mintha Munkácsy Krisztus-képéből lépett volna színpadra. A közönség a harmadik fölvonásban tizenötöször hívta lámpák elé. Mellette Zilahy Gyula állt schakespearei magaslapon; az ő Lancelotja a kedves huncutság szoborba önteni való alakja. Ternyei, Hahnel, Almássy, Szabó Irma ügyesen illeszkedtek a keretbe, csak Arkossy ritt ki belőle szerepnemtudásával.

A mai premier. Az összes vidéki színpadokat megelőzve ma kerül színre nálunk A tolvaj, Bernstein Henri páratlan sikert aratott színműve. Alig öt hete, hogy egész Páris felizgatta a Bacarat szerzőjének ez a szenzációs darabja és ma már a debreczeni közönség fog gyönyörködni az előadásban, melyhez Zilahy igazgató új díszleteket festetett.

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal színre kerül a Gésák, japán táncos operette. A főszerepekben Zilahyné, Lónyai Piroska, Vida Ilona, Szakácsné, Polgár, Sarkadi, Arkossy, Deésy, Bay, Bérczi, Szalai, Szabó Gy., Vadász. — Este 7 és fél órakor rendez helyárrakkal Bernstein Henri szenzációs színműve A tolvaj kerül színre, a már ösmert szereposztásban.

Lohengrin. Wagner hatalmas alkotásának tanulásával állandóan foglalkozik a személyzet. Ugy a magán énekek, mint a karok már be vannak tanítva, úgy hogy most már az össz ének próbákat is meg lehet kezdeni.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. zs.

Thaly Kálmán köszönete.

Dr. Thaly Kálmánt Hajdumegye alispáni hivatala melegen üdvözölte az ősz folyamán azon kitüntetésekért, melyeket Rákóczi hamvainak hazahozataláért kapott. Dr. Thaly Kálmán Hajdumegye üdvözlétére tegnap válaszolt. Szíves köszönetet mondott a meleg üdvözlétért. Thaly Kálmán levelét a tavaszi közgyűlésen mutatja be Kovács Gyula alispán a megye közönségének.

Az egyházi választás. Nevezetes napja lesz e hó 26-án a debreczeni ev. ref. egyháznak, mely a legutóbbi választás ellen Horváth Gusztáv óras és társai által beadott felebbezést fogja tárgyalni. A gyűlésen a gyengélkedő Simonfi Imre kir. tanácsos főgondnok helyett Kovács József polgármester és Kiss Albert h. lelkész elnök fognak elnökölni. A felebbezés elintézése elé várakozással tekint az egész református egyház, mert ettől függ, hogy a régi rendszer marad-e érvényben, vagy pedig egy másik választáson az új párt jut-e uralomra.

Hivatalos eskü. Vályi Nagy Gusztáv — akit a minap nevezett ki Wessprémy Zoltán főispán közigazgatási gyakornokká — ma a szokásos formák között letette a hivatalos esküt. V. Nagy Gusztávot a II. kerületi kapitánysághoz osztotta be a tanács.

Névszerinti szavazás. Kovács József polgármester a következő felhívást teszi közre: Értesítem a városi törvényhatósági bizottsági tag urat, hogy a legközelebbi bizottsági rendes közgyűlésünkön névszerinti szavazással hozandó határozat végett a városi tanács által beterjesztve leendő: 1. A Piac-utca 26 ik számú házastelek megvételére (névszerinti szavazás harmadik ízben.) 2. A Baik—Szilágyi-féle városi tulajdont képező területből 10 holdnak elidegenítése (névszerinti szavazás harmadik ízben.)

A Csokonai kör január havi felolvasó ülése. A Csokonai kör január 30-án szándékszik ez évadban negyedik felolvasó ülését megtartani. A változatos és bizonyára élvezetes műsorhoz a következők fognak hozzájárulni: Varju János piarista tanár művelődés történeti, — dr. Molnár István pedig irodalmi történeti tárgyú felolvasással, Gál Zoltán mesékkal Szávay Gyula, a debreczeni közönség legkedvesebb írója, költeményekkel. A meghívók a jövő hét elején mennek szét.

A dőse. Két napig még mindig mostelep épít megvitatását. tárgyalták s a ját is megállapozásokat a

Elad
rály Gyula ga tanácsához jelen város tulajd. Jelentette hogy 15 szarv eladtak. A je tanács.

A fa
számában lele amelyek miatt ben. Ma a k ügyben.

„Nincs t
Dehogy nincs utcai temető faerdeje. Miért mint tavaly a Még ha fa sz tettel arra, ho árnys és na késő őszig a naplopók tan le kell azon a szegény fa valami és mo nak. — Csán

Gaz
Vasárnap S lesz. A kiska ülést helyezett gyűlésre a jog már megadta

Fiz
Iskola hallga fizikai előadó 2 órakor Zala nárok folytat megkezdett n Ajánljuk e n sokat a közö

Kas
a Kaszinó m város és vidé ván szokásos dig első hely gulatot a v gyelme s a biztosítja. M zette a hida tetszése szer összes salone A díszterem villanyos sz zárolag a tá nagy mérték vendégek ké zék maguka dódik.

A t
ségtelen, ho táplálkozás ezenben, ho napig szünek okát Márkus részvönnyárs tengeren, ug volt. Azonb ujból megk nek eredm bőven van egyébként k sát hozatta sik, a gadóz és izléses h tul tesz a n

A villamostelep szerződése. Két napig tartó tárgyalás után még mindig nem fejezték be a villamostelep építésére kötendő szerződés megvitátását. A telep üzemtervét le-tárgyalták s a szerződés több pont-ját is megállapították. — A tanácskozásokat a jövő héten folytatják.

Eladott szarvas jószágok. Király Gyula gazdasági tanácsnok a város tanácsához jelentést terjesztett be Debreczen város tulajdonát képező törzsgulyákról. Jelentette a tanácsnok egyben azt is, hogy 15 szarvasjószágot 500 koronájával eladtak. A jelentést tudomásul vette a tanács.

A fa mizériák Lapunk tegnapi számában lepleztük azokat az okokat, amelyek miatt fa hiány van Debreczenben. Ma a következő sorokat kaptuk ez ügyben.

„Nincs tűzifája a nemes városnak! Dehogynincs? hiszen ott van a hatvanutcai temető régi korhadt, düledező akácfaerdeje. Miért nem vágattatja azt le, mint tavaly a cegléd-utcai temető fáit? Még ha fa szükség sem volna — tekintettel arra, hogy a hatvan utcai temető árnyas és nagy akácfa kora tavasztól késő őszig a nem kis számú csavargók, naplopók tanyája — már csak azért is le kell azon fákat vágatni mielőbb, hogy a szegény favágóknak is jusson belőle valami és morzsalék az arra rászorultaknak. — Csángó.

Gazdák és munkások gyűlése. Vasárnap Sámsonban nagy népgyűlés lesz. A kisgazdák és földmivesek tartanak ülést helyezettük javítása érdekében. A népgyűlésre a jogot Csorfi Sándor főszolgabíró már megadta.

Fizikai előadások. A Szabad Iskola hallgatói számára a ref. kollégium fizikai előadó termében vasárnap délután 2 órakor Zalányi János és Nyári Béla tanárok folytatni fogják a karácsony előtt megkezdett népszerű fizikai előadásokat. Ajánljuk e népszerű tudományos előadásokat a közönség figyelmébe.

Kaszinó estély. Szombaton este a Kaszinó megnyitja fényes salonjait a város és vidék uri hölgyközönségének, adván szokásos, fényes és hangulatra mindig első helyen álló táncestélyét. A hangulatot a vigalmi bizottság ösmert figyelmé s a Magyarok lelkesítő muzsikája biztosítja. Mint kitűnő ujtás lesz bevezetve a hideg buffet, melyet kinek kinek tetszése szerinti időben szolgálnak fel az összes salonokban a diszterem kivételével. A diszterem, melyet az ujonnan beállított villanyos szellőztető kitűnően temperál, kizárólag a táncolóknak van fenntartva, ami nagy mértékben fog hozzájárulni, hogy a vendégek kényelmesen és kellemesen érezzék magukat. Az estély 9 órakor kezdődik.

A tengeri hal árusítás. Kétségtelen, hogy a tengeri hal husával való táplálkozás ma már oly általános Debreczenben, hogy szinte nélkülözhetetlen. Két napig szünetelt a hal árusítás. Ennek okát Márkus Jenővel tudatta a halászati részvénnyársaság. Óriási viharok voltak a tengeren, úgy hogy a halászat lehetetlen volt. Azonban a rossz idő ott is elmúlt s újból megkezdődött a halfogás, a melynek eredménye az, hogy tengeri hal ismét bőven van Debreczenben. Márkus Jenő egyébként két újfajta igen izletes hal-husát hozatta meg. Az egyik a baret, a másik a gadó nevű hal, a melyek táplálós és izléses húsában sem különbözik, sőt túl tesz a más halak húsán.

A bőriparosok ülése. A múlt év folyamán a kereskedelmi miniszter felvetette a budapesti bőraktió kérdését. Ez az eszme érdekelt körökben ellenzésre talált. A miniszter ennél fogva az érdekeltek véleményét a kamarák útján megkérte a debreczeni kamara véleményét is. A kamara a debreczeni bőriparosokat értekezletre hívta össze. Az értekezlet szombaton lesz.

Pártgyűlés Bősörményben. Bősörményi tudósítónk táviratozza, hogy ott a függetlenségi párt választmánya ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy e hó 27-én pártgyűlést tartanak. Földes István indítványát fogják elfogadni. E szerint a párt törhetetlen ragaszkodással kitart továbbra is az országos függetlenségi párt mellett.

Szakszövetségi ülés. Az építő- és kőműves mesterek teljes szakszövetsége ma délután 3 órakor az ipartestület tanács-termében ülést tart. Az ülés tárgya a munkaadók szövetségének megalakítása és a megüresedett előjárósági helyre az előjárósági tag megválasztása.

Kántor próba. Fischer Henrik bécsi kántor a Deák Ferenc-utcai izr. templomban ma este és holnap délelőtt próbaelőadást tart.

Birtokosok figyelmébe. Az 1906. évben változás alá került földadó változási jegyzék elkészülvén, az a város-háza birtoknyilvántartói hivatalában f. évi január hó 18-tól február hó 3-ig 15 napi közszemlére lesz kitéve. Miről érdekeltek oly hozzáadással értesítenek, hogy e jegyzéket a hivatalos órák ideje alatt bármikor megtekinthetik. — Debreczen, 1907. évi január 17-én. — A városi adó-ügyosztály.

Eperfák gondozása. A városi eperfák gondozására hirdet pályázatot a tanács. Acél Géza főmérnök ma terjesztette be erről véleményes jelentését. A 4700 eperfa gondozására kiírt pályázat határideje ez év február 13. napja.

A kertgazdák és a hernyózás. Dr. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány a következő felhívást küldte szét a kertgazdáknak. A földmívelésügyi miniszter rendelete folytán felhívom a kertgazdákat, hogy a járása területén levő szőlő- és kertgazdákat saját jól felfogott érdekükben a gyümölcsstermés megóvása céljából szigorúan utasítsa, miszerint a hernyófészkeket, vértetőujásokat és a tavaszkor nagyszámban mutatkozó sárga farku pillangó petéit már a folyó év február végével és március hóban is annyiával inkább a legnagyobb pontossággal irtásuk, mert különben a szigorú bíróság fizetésen kívül, a mulasztó birtokos költségén fog a hernyózás és fatisztítás eszközöltetni, s a jelen rendelet betartását kiküldött birtokosok fogják ellenőrizni. Végül figyelmeztetnek a kert és szőlőbirtokosok, hogy a darázs-fészkek irtását már most a hóolvadása után a legelőbbre figyelemmel teljesítsék.

Tolvaj kofa. Beresényi Jánosné cselédje tegnap feljött a piacra és vásárolt ott apró cseprő élelmi szereket. Amikor fizetésre került a sor, tíz forintot adott át a kofának, és kérte vissza a fölösleges pénzt. A kofa erre dühbe jött és letagadta a pénz átvételét. Az ilyen módon meglopott cseléd bepanaszolta az esetet a rendőrségen.

Meghaltak. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be. Balázs József ev. ref. 68 éves,

Lengyel Zsófia ev. ref. 8 napos, Biró Mária róm. kath. 3 éves, Kohn Izrael izr. 2 hónapos, Ligeti Sándor ev. ref. 10 éves.

Uj könyv. A Hortobágyi Ernő „Költemények” című verses kötetét tegnap hagyta el a sajtót s most már kaphatók a szerzőnél (Szent Anna u. 40.) 1 kor. 50 fill. árban.

Tiszta kezelésű sestakerti bor Mayer Jenőnél.

Kitűnő kávék Mayer Jenőnél

A „Hajdumegyei népbank Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

Nagyon olcsón lehet vásárolni, férfi- divat cikket. — Nyakkendőt, kalapot, fehérneműt — a Nyakkendő királynál, a főposta mellett. Cégvezető Rózsa Lajos.

Menyasszonyi és alkalmi ajándékok a legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám.

Varju János főgimn. tanárnak „A magyar szellemi művelődés történelme” c. munkája Csáthy Ferenczénél és minden helyi könyvkereskedésben fűzött és kötött példányban is kapható, a fűzött példány 6, a kötött példány 8 koronáért.

Gumi különlegességekben óriási választék. Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötészert Debreczen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

A Ferencz József keserűviz a gyógykincsek egyik legértékesebb része és évenként sok millió palackban az egész világra szétküldetik. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet, nehogy valamely csekély értékű utánzatot kapjunk.

Mindenféle bel- és külföldi gyógyszer különlegességek, szőpítőszerek, arczkrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczenben, Kossuth u. 8. sz. „Arany egyszarvu” gyógyszerház.

Polónyi bukott ember.

Schönberger báróné leleplezései.

Az osztrák képviselők követelik távozását.

— Távirati tudósítás —

Budapest, jan. 24.

A tegnapi minisztertanácson történtek koránt sem alkalmasok arra, hogy Polónyi Géza minisztersége felett a közvélemény napirendre térjen. Politikai köröket ma is foglalkoztatta Polónyi ügye s általános a vélemény, hogy megbukott. Az afférnek bíróság elé való vitele csupán halasztás volt Polónyinak, hogy lemondását beadja, de kétségtelennek tartják mindenütt, hogy vagy a pör tartama alatt, vagy az után Polónyi távozni fog az igazságügyminisztérium éléről.

Nagy szenzációt keltett ma Schönberger báróné leleplezése, amelyet a Nap tudósítója előtt mondott el. Ezenkívül siettetni fogják a bukást az osztrák képviselők, akik egyenesen

közjogi sérelmet látnak abban, hogy a magyar kormány tagjai között egy erkölcsileg kompromittált egyén foglal helyet Polónyi személyében.

A mai hireink a következők:

Minisztertanács.

Polónyi Géza ügyében még mindig nem tértek napirendre Budapesten. Sőt ma már Bécsben vették fel ellene a harcot. Ma délután minisztertanács volt a melyen azonban nem foglalkoztak Polónyival. Egy előkelő politikus, a ki tegnap a minisztertanácsban jelen volt, ma kijelentette, hogy Polónyinak haladékos adtak lemondása benyújtására. Őt már elajánlották Bécsben s csak miután könyörgött minisztertársainak, hogy ne engedjék tönkre menni, belementek abba, hogy az ügyet Polónyi pörrel simítsa el.

Zichy referált a királynak.

Bécsből jelentik, hogy Zichy Aladár gróf ma oda érkezett: Délután már a király előtt jelent meg s a Polónyi ügy állásáról tett jelentést. Zichy egy óra hosszat volt a királynál, a ki jóváhagyta a tegnapi minisztertanács határozatát.

Polónyi pöröl.

Az igazságügyminiszter pöre megindítására ma már megtette a lépéseket. Erintkezésbe lépett Cárán István kuriai elnökkel és Sélley Barnabás főügyész helyettesével. A pört Polónyi holnap indítja meg rágalmozói ellen.

A hangulat Bécsben.

Polónyi ellen most Bécs fordult. Udvari politikusok szerint neki többé nincs helye a kormány tagjai között. — Wekerle a jövő héten Bécsbe megy s ekkor vele fogja közölni a király, hogy a kabinet lemondását kéri. Polónyi kivételével a régi minisztereket fogja ismét ki nevezni.

Holnap a Reichsrath ülésén interpelláció lesz Polónyi miatt. Stein és társai Beck miniszterelnökhöz fognak felszólalást intézni, hogy a két kormány közjogi viszonya nem engedheti meg, hogy ilyen alantas elemek helyet foglaljanak a kabinetben. Polónyi az erkölcsi szabályokkal összeütközött s addig, míg el nem távozik helyéről, az osztrák kormány semmiféle nexust nem tarthat fel a magyar kormánnyal.

Stein delegátus különben is igen elítélően nyilatkozott Polónyiról s a többiek között azt mondotta egy újságírónak, hogy esodálkozik azon, hogy **egy olyan fegyházba való egyén mint ő, hogy lehet tagja a kabinetnek**

Leleplezések Polónyiról.

Polónyi bárónéja, Wallerstein Róza ma a Nap munkatársa előtt szenzációs leleplezéseket tett. A közlések alkalmasak arra, hogy Polónyi bukását nagyon rövid idő múlva elősegítsék.

— A báróné a többiek között kijelentette, hogy a koalíció neki köszönheti kormányra jutását. Ő fáradozott az érdekében. Minden összeköttetését, de különösen **Lichtenstein herceg befolyását vette igénybe, hogy sikerüljön.** Polónyival haragban van. Mindenre ő ösztökölte. Igért neki fűt, pénzt és erkölcsi elégtételt. Mikor aztán minden rendbe volt, se pénzt, se köszönetet nem kapott. Még a készkiadását se térítette meg Polónyi. Mikor aztán látta, hogy nem megy semmire, megfenyegette, hogy leleplezi. Polónyi büszkén azt felelte:

— Megteheti, de maga issza meg a levét báróné.

A királynál is volt Schönberger bá

róné s panaszt emelt Polónyi ellen, mert becsapta.

Allitólág Wekerle és Andrassy is tudott mindenről, de nem ment el hozzájuk, mert Polónyi folyton biztatta.

Mialatt az újságíró a bárónénál volt levelet kapott Bécsből, Lichtenstein herceg írta, a ki barátja Wallerstein Rózának.

— Lássá — mondotta a báróné így szeretnek engem Bécsben. Most is bivnak oda s megyek is még ma. Hiv a kis öregem, ez alatt a Lichtenstein herceget értette.

Elmondotta még, hogy Polónyi visza kérte tőle leveleit, de ő bizony nem adta.

A király nem döntött.

Késő éjjel jelenti tudósítónk, hogy Zichy Aladár mai kihallgatása alkalmával hosszasan referáltatott a Polónyi ügyről s elhatározta, hogy előbb Wekerlét is meghallgatja. Wekerle Sándor vasárnap utazik Bécsbe. **A király Polónyi felett ekkor fog dönteni. Az uralkodót Schönbergerné leleplezései igen kinosan érintették, úgy hogy kétségtelennek tartják Polónyinak két-három nap alatt való távozását.**

TÁVIRATOK.

Lopás az athéni udvarnál.

Athén, jan. 24. A rendőrség ma meglepő lopást derített ki. A királyi udvarnál egy szóbalány a királynő ékszereiből kicszerelte a drága köveket s egy ékszerészek eladta. A rendőrség elfogta az ékszerészt is, aki beismerte tettét. A szóbalány azt vallotta, hogy a lopásra az ékszerész biztatta fel.

Wein és Stiller dr. verekedtek.

Budapest, jan. 24. A Polónyi ügynek csattanós epizódja is volt. Wein dr. és Stiller dr. között a nyilatkozat háboru azzal ért véget, hogy az utcán összeverekedtek. Wein dr. szembe jött Stillerrel. Mikor egészen közel volt hozzá, Wein felemelte kezét és kétszer arcul vágta Stillert, aki a botjával mért végig támadóján.

A képviselőház ülésének vége.

Budapest, jan. 24. Szünet után a Ház néhány vicinális vasut ügyét intézte el. Majd felfüggesztették Udvarny Ferencz a szökölt képviselő mentelmi jogát s az ülés véget ért. A holnapos ülés déli 12 órakor kezdődik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A Varga-utcai szerelmi dráma.

A jövő hóban lesz a főtárgyalás.

Szenzációs esküdtszéki tárgyalás lesz jövő hó 15-én a debreczeni kir. törvényszéknél. A Varga-kerti szerelmi dráma hősnője, Árvay Gyuláné és hőse Zsarnay Béla kerülnek az igazság szolgáltatás ítélőszéke elé.

Az ügy a tárgyalásra teljesen elő van készítve. Szabó Bertalan kir. alügyész képviseli a vádat, míg a védelmet Dr. Kardos Samu ügyvéd látja el.

Az ügyész szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat úgy Árvay Gyuláné, mint Zsarnay Béla ellen.

Árvayné védője Dr. Kardos Samu védencét orvos szakértői vizsgálatnak vetette alá abban a tekintetben, hogy Árvay tettét beszámítható állapotban követte-e el, vagy sem.

A megejtett orvos szakértői vizsgálat azonban kétséget kizáró módon bebizonyította, hogy Árvayné elméje teljesen ép s így bűnvádi felelősségre vonható.

Furfangos cigányok. Nagy betörés történt harmadik éve őszén a bagaméri határban. A gyanu mindjárt a falu végén sátorozó cigányokra irányult, a kiket a csendőröknek sikerült is elfogniok. A cigányok a vallatás során beismerték a csendőrségen, hogy ők voltak a betörés tettesei. Midőn azonban a ravasz kópék a vizsgálóbíró elé kerültek, konokul tagadták a rablást, sőt azzal védekeztek, hogy a csendőrségen azért vallottak be mindent, mert puskatussal és botokkal verték őket és úgy kényszerítették a beismerésre. Ma aztán hamis vádaskodás vétsége miatt kerültek a vádlottak padjára a rabló cigányok. Miután állításukat nem tudták bebizonyítani vádlottak, a törvényszék dr. Oláh Miklós bíró elnökelete alatt Balog Ádám, Balog József és Milák Ádám cigányokat 3-3 napi fogházra és 10-10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ivás közben Tavaly nyáron betévedt egy alkalommal Kaszás Sándor napszámos egy városvegi kurta kocsmába s ott ugyancsak kezdte magába töltögetni a sesta kerti vinkét. A szomszéd asztalnál borozgatott Pipó János napszámos is, kibé Kaszás, midőn már melegedni kezdett a füle töve, sértő, gunyos szavakkal belekötött. Pipó sem hagyta magát és hasonló szavakkal belekötött. Pipó sem hagyta magát és hasonló szavakkal felett vissza. Erre Kaszás felkapta a mollette lévő csutkavágó szerszámát, s úgy hozzá vágta a Pipó jobb kezéhez, hogy az tovább gyógyult be egy hónapnál. A törvényszék súlyos testi sértés vétsége miatt erősen ittas állapotával védekezett, minek figyelembe vétele mellett csak három hónapi fogházra és 10 kor. pénzbüntetésre ítélte. Vádlott az ítéletet megfélebbezte.

Milyen rendesen megy ez a gyermek az iskolába!

Igen és pedig sohasem beteg. Okos anyja van: sohasem engedi gyermekét pár Fáy-féle Sodeni ásványviz-pastilla nélkül az iskolába, megóvjá tehát gyermekét a rossz időjárás alkalmából a nyálkhardták, száraz, poros iskola levegő által előidézett rossz befolyásoktól. Fáy Sodenija megszünteti a már létező meghűléseket kezdeténél. Vehető dobozként 1 kor. 50 f.-ért minden gyógyszerárban, drogueriában és ásványvizkereskedésben.

Főraktár Magyarország részére: Dr. Egger Leo és Egger J., Kochmeister utóda, Thalmayer és Szeitz, Török József uraknál Budapesten.

Kiad

Szécs szobás ut előszobáva lóra való

Máj

Értel nossal.

Rhe

föltéltentü den házb

Dr.

Ajánlhat jásnál, ti já és fü

Balla

suth-ler tárban. füveg 1 csomagó kapha tárába zunk a min

Rá

Kor

Debre

K

nagyk Debrec

(négy helyisé fűrott lett május

Sánd

reczen

Kiegyeztetésből

1907. január 25.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

7

Kiadó uri lakás.

Szécsényi-utca 25. sz. házbán 5 szobás utcái I-ső emeleti lakás nagy előszobával s mellékhelyiségekkel, 3 lóra való istállóval (vagy a nélkül)

Május 1-re kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

feltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házbán nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj

Ajánlható kéz-, láb-, hát-, mell- és derékfájásnál, tífus, erőltetés, ficamoknál, fűfájás és fülzúgás, fej- és fogfájásnál. Kapható egyedül a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszerész Hódmezővásárhely, Kossuth-lér 20. és minden nagyobb gyógyszer-tárban. Ára egy üvegnél 2 korona. Próba üveg 1 korona. 6 koronás rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve. **Debreczenben kapható: Tóth Béla** ur gyógyszer-tárában Piacz-utca 18. sz. Vigyázzunk a Dr. Arányi névre! — A többi mind rosszakaratu hamisítás.

Kitűnő

Ráczürmös

1 üveg 75 kr.

Kontsek Gézánál

Debreczenben, Kossuth-utca.

Seccessiós

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Varga József

nagykörösi tanítóképezdei tanárnak Debreczenben, Zápolya-u. 8. sz. alatti

háza

(négy szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségek, nagy udvartelek, kerttel s fűrott kuttal) kedvező feltételek mellett eladó. El nem kelés esetén f. é. május 1-től több évre is

bérbe adandó.

Bővebb értesítést nyújt: **Gondi Sándor**, felsőbb leányisk. tanár, Debreczen, Kossuth-u. 33. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási választék érkezett valódi Perzsa és keleti szőnyegekben.

Indiai nyomat, Indiai himzés, Parawanok, Papucsok stb. stb.

Japán és Perzsa különlegességek.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!!

Olosó árak! Olosó árak!

Dr. SZÁSZ ADOLF

medico mechanikai

Zander-gyógyintézete

Piacz-u. 59. Steinfeld-ház. Földszint.

Telefon 389.

Telefon 389.

Zander-féle mechanikai gyógykezelés, Fejlesztő gymnastica (gyermekeknek). Orvosi massage. — Tulhevített száraz levegő fürdő. Villamosítás. (Fardizálás és Galvanizálás.)

Mélyen leszállított árak

különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
Jó mosó velez és flanelok „ 25, 28, 32 kr.
120 cm. széles Angol Cheviot „ 55, 75, 80, 90 kr.
120 cm. széles tiszta gyapju koczkás Cheviot m. 70 kr.
1 darab mosó Zefér bluz 70 kr.
1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők

óriási választékban, feltűnő olcsó árakban.

Maradékok fél árban.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyeg áruház.

Legjobb bajuszodró a híres DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó hoz“ DEBRECZENBEN.

Nagy választék

bel- és külföldi

illatszerek, kazották,

pipere czikkek. továbbá gyógyszer különlegességek és sebészeti eszközökben, stb. stb. <<<<

Tóth Béla

gyógyszertára és illatszer raktárában

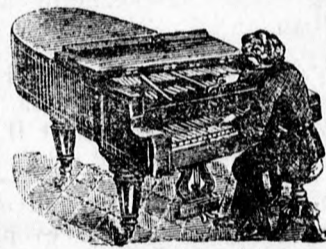
DEBRECZEN, Tisza palota.

Komáromi M.

műhangszer készítő.

Főüzlet Piacz-utca 63. Szentanna-utczával szemben. Fióküzlet József kir. herceg utca. (Saját ház)

Czimbalom vételnél díjtalan tanítás. Kitűnő Római hurok. Iskola hegedűk 7 koronától. Nagy hangszer műhely, mindentéle hangszerek javítását elfogadom.

Zongora,
pianinó,
harmónium

és czimbalom nagy választékban.

Gramophonok a világhírű The Gramophone E. & Co Jipevriter és lemezei. Mindenféle hangszerek részletfizetésre.

Zongora hangolást vidéken is felogadok.

Meghívó.

A „Központi Bank mint szövetkezet“ 1907. évi február hó 10-én d e. 10 órakor Debreczenben, a vármegyeház közgyűlési termében tartandó

I. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása, nyereség felosztása felletti határozathozatal.
4. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
5. A kilépő igazgatósági tagok helyének betöltése.
6. Felügyelő bizottsági tagok választása.
7. Alapszabályok módosítása.

A Központi Bank m. sz. igazgatósága.

Jegyzet: Az évi zárszámadások és jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében a tégok rendelkezésére állanak.

Apró hirdetések. A vágóhid dülőbeni

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

A Homok-utca 34.sz. alatt eladó egy 2 utczára nyíló, 13 lakóval rendelkező értékes új ház 3000 forint lefizetéssel. Üzlethelyiségnek de tőkebefektetésre is ajánlható mert 9-10 perzentet jövedelmez. Értekezhetni lehet ugyanott, a háztulajdonossal.

Raktárnak vagy műhelynek kiadó egy füveggel fedett szin mellék helyiségekkel Február hó 1-sőre Szécsényi-u. 27. sz. a.

Egy jókarban lévő zongora olesón eladó. Czím Sziv utca 4.

Elhalálozás miatt Darabos-utca 5. számú ház kedvező feltételek mellett eladó. A ház 1 emeletes, van benne 2 uri lakás, légszusz bevezetés, jó ivóvízű kut és a lehető legnagyobb kényelemre berendezve. Értekezhetni ott az emeleten.

Tanuló felvétetik fizetéssel Harmathy Pál könyv és papír kereskedésében Fűvészkert-u. 14.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Gouvérirozást 3 krajczártól kezdve olvállal Rózsa Ignáz női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Két csinos ebédlő berendezés és egy smyrna szőnyeg eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó egy nyilas sámsomi szőlő rajta lévő épületekkel, mely áll 1 szoba, konyha. Értekezhetni lehet Sestakert II. járás a csőszházzal szemben.

Ajtó-utca 26-ik számú ház kedvező feltételek mellett eladó mely évente 3000 koronán felül jövedelmez.

Egy jó megjelenésű, magyarul és németül levelezni tudó, ügyes fiatal ember felvétetik Turai Farkas közvetítő és hirdetői irodájában Debreczen, Miklós-u. 8.

Fürdő vendéglős. A konyári sóstó fürdő, ez idényre a vendéglői jogot bérbe óhajtja adni. Erre igényt tartók bővebb értesítést vagy személyesen vagy levélileg nyerhetnek. Konyári sóstó fürdő vállalat Igazgatóság, u. p. Hosszu-Pályi. Ugyanott egy kóser vendéglős is szerződhet.

Sehol sem kaphatók oly olesó üzleti könyvek kopir könyvek, mint Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz u. 47. sz.

Stock-cognac Medicinal

kezeség mellett, tiszta borból párolt

Allandó vegyi ellenőrzés alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrangú üzletekben kapható.

9 katasztrális hold Némethy László féle föld, mely jelenleg Balogh Miklós tulajdonát képezi **2 hold szőlővel** együtt bármily nagyságu **parcellákban eladó.**

Értekezhetni **Kandel Jenő** okl. mérnöknel Szt.-Anna-utca 27. sz.

Békés Lajos

DEBRECZEN.

Ing készítményei a legtökéletesebbek. **Magyar gyártmány.**

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép a hajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Védjegy

Elismert legjobb különlegesség a a **bajusz növesztésére és ápolására**, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz **50 fillér**, postán csak 3 doboz küldetik **2 kor. 15 fillér**, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Köszvény, Csuz!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ösmert legjobb gyógyszert. 1 üveg **2 K.** Vidékre **2 K 50 f.**, 3 üveg **6 K 65 f.** bérmentve utánvétellel. — Belügyminiszterileg engedélyezett gyógyszer. — Törvényesen védve! — Egyedüli készítő.

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Orosházi Kenyársütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére **fiók üzletet nyitott** a város különböző részein.

Árpádtér 18. sz. alatt

Osapó-utca 37. „ „

Booskay-tér 1 „ „

Mester-utca 46 „ „

Szt.-Anna-utca 49 sz. alatt.

(Móricz t. lep.)

(Burgondia-utca sarok.)

(Czeplédi ház.)

(Hortobágy malommal szembe)

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütődeből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyereit.

Modern lakóházak, villák

valamint egyéb

épületek tervezetét

felépítését, művezetését, épületek becslését stb. vállal

Pavlovits Károly

műépítész, Kossuth u. 26. szám.

285. sz. 1907.

Árlejtési birdetmény.

A hajdudorogi m. kir. dohánybevéltő hivatalnál 6309 kor. 61 fillérrel előirányzott munkás étkező felépítésének biztosítására ezennel versenytárgyalás hirdettetik; melyre vállalkozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy egy koronás bélyeggel ellátott és valamely állami pénztárnál vagy adóhivatalnál letett 5 százalék óvadékról szóló nyugtával felszerelt írásbeli zárt ajánlatukat **1907. évi február hó 28-án délelőtt 11 óráig** ezen dohánybevéltő felügyelőségénél nyujtsák be, ahol a terv és költségvetés a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az ajánlatba kiteendő, hogy pályázó az általános építési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Szöbeli vagy elkésetten, valamint táviratilag tett, továbbá oly ajánlat, melyhez készpénz vagy értékpapír van csatolva, figyelembe vétetni nem fog.

M. kir. dohánybevéltő felügyelőség. Debreczen, 1907. január hó 22.

Magyaróssy felügyelő.

Mesóáru különlegességek.

Hazai és cosmanosi jó mosó barketek. Flanel, bársony-flanel és szövött minőségekben. Fehér piké és sínór barketek

óriási választékban.

Félig kész, kiszabott batiszt, seilyem, túll és applikált finomabb ruhákból állandó nagy választék jutányos szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászen-, divat- és szőnyeg áruháza. Kirekatakaink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 3